

Γιάννης Τσεκλένης

Κατακτώντας τον κόσμο με αφετηρία την Ελλάδα

Το όνομά του είναι γνωστό σε παγκόσμιο επίπεδο, καθώς ο Γιάννης Τσεκλένης είναι ένας απο τους κορυφαίους Έλληνες σχεδιαστές μόδας. Στο Business News Magazine μιλά για την προσωπική του διαδρομή, κατά την οποία αισθητική, μόδα και επιχειρείν είναι έννοιες άμεσα συυφασμένες.

Γράφει η **Μαρία Γκουρτσιλίδου**

Το όνομά του έχει αφήσει τη σφραγίδα του στο παγκόσμιο δημιουργικό γίγνεσθαι. Ξεπέρασε τα σύνορα της χώρας μας και «ταξίδεψε» από τις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες της μόδας μέχρι την Ιαπωνία, την Αλάσκα και τη Νότια Αφρική. Ο Γιάννης Τσεκλένης θεωρείται ο κορυφαίος Έλληνας σχεδιαστής μόδας του δεύτερου μισού του 20ού αιώνα, ο οποίος εισήγαγε την ελληνική μόδα στον διεθνή χάρτη. Είναι ο άνθρωπος που έκανε πράξη το ακατόρθωτο, αφού ο Τύπος εκείνης της εποχής φιλοξένησε διθυραμβικές κριτικές για τη δουλειά του σε διεθνή έντυπα όπως οι **New York Times**. Κάτι για το οποίο αγωνίζονταν πολλοί δημιουργοί, αλλά μόνο οι καλύτεροι είχαν την τύχη να απολαύσουν! Ο δρόμος προς την κορυφή άνοιξε το 1965 όταν σε μία συνεργασία του στη Νέα Υόρκη με τον **Ντρίμη Κρίστα**, τους ανακάλυψε ο οίκος **Elizabeth Arden**, ο οποίος αγόρασε όλες τις δημιουργίες τους μαζί με 5.000 μέτρα υφάσματος.

Ποιο ήταν το... «μυστικό» της επιτυχίας του; Όπως αποκαλύπτει ο ίδιος στο Business News Magazine, «έκανα θεματικό *design*, το οποίο άλλοτε ακουμπούσε στα πολιτικά και άλλοτε στα καλλιτεχνικά γεγονότα και γινόταν επικαιρόν». Αυτό ακριβώς τόνισαν το 1966 και οι **New York Times** αναφέροντας ότι «... πολλά από τα ρούχα του Γιάννη Τσεκλένη ξεχώρισαν από τα σχέδια με τις αναφορές που είχαν σε αρχαίες πηγές, όπως ένα μινωικό χταπόδι και ένα κορινθιακό αγγείο...». Μπήκαν άλλωστε σε μεγάλα καταστήματα του εξωτερικού δίπλα σε εμβληματικές προσωπικότητες του χώρου όπως ο **Versace**, ο **Christian Dior**, ο **Yves Saint Laurent** κ.ά. Φυσικά, το πάθος του για τα υφάσματα και τη σχεδίαση ρούχων ήταν τόσο μεγάλο, που δεν τον άφηνε να εφησυχάζει. Έψαχνε, ενημερωνόταν, ταξίδευε και στο τέλος έπαιρνε τις κατάλληλες αποφάσεις, οι οποίες, όπως αποδείχτηκε, σε συνδυασμό με το επιχειρηματικό «μικρόβιο» που είχε μέσα του, τον οδήγησαν στην κορυφή, με το όνομά του να αποτελεί σύμβολο της ελληνικής βιομηχανίας μόδας και να είναι αναγνωρίσιμο στο εξωτερικό.

Ο **Γιάννης Τσεκλένης** και η πορεία του είναι συυφασμένη με την ιστορία της Ελλάδας και συγκεκριμένα από τη χρονική περίοδο του '60 με την οικονομική ανάταξη έως τις αρχές του '90 με τη συντριβή

οικονομική της βιομηχανικής εξέλιξης της κλωστοϋφαντουργίας. Συνεργάστηκε με κορυφαίες επιχειρήσεις στη «χρυσή» εποχή της ανάπτυξης τους όπως η **Πειραική Πατραϊκή**, το **Μινιόν**, η **Ολυμπιακή**, ενώ το όνομά του έως και σήμερα είναι αναπόσπαστο κομμάτι του «μπράντ» **Μεταξά**. Έζησε τη μεγάλη άνθηση των κλωστοϋφαντουργιών όπως οι Πειραική Πατραϊκή, **Αιγαίον Α.Ε.**, **Ελληνική Υφαντουργία**, όπως και των μεταξουργιών **Χρυσσαλίδας**, **Βόμβυξ Αδελφοί Τζιβρέ** στο Σουφλί κ.ά. Αυτή ήταν η επιχειρησιακή πραγματικότητα που βρήκε τότε ο νεαρός Γιάννης Τσεκλένης τη δεκαετία του '50 και του '60, ο οποίος έχοντας τα κατάλληλα εφόδια από την ενασχόληση στο κατάστημα υφασμάτων του πατέρα του με προμηθευτές κορυφαίους οίκους του εξωτερικού, είχε το κριτήριο να αντιλαμβάνεται τις μελλοντικές εξελίξεις και να βρίσκεται πάντα ένα βήμα μπροστά! Παράλληλα, στα μέσα της δεκαετίας του '70 άρχισε να αναπτύσσεται στην Ελλάδα με γρήγορους ρυθμούς η ηλεκτροβιομηχανία με αντίστοιχες μονάδες να ξεπηδούν, ειδικά στην περιοχή της Κεντρικής Μακεδονίας. Όλη αυτή η ανάπτυξη κατέστησε την Ελλάδα 12η εξαγωγική χώρα του κόσμου σε κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και ενδυμασία το 1988, με εξαγωγές 2,5 εκατ. δολαρίων. Δυστυχώς όμως, το 95% και πλέον αυτών των εξαγωγών αφορούσε φασόν προϊόντα, αφού το μάρκετινγκ, ο σχεδιασμός, η επιτελική εργασία αλλά και η διάθεση γίνονταν από τους ξένους οίκους, που ανέθιξαν την παραγωγή στην Ελλάδα, με αποτέλεσμα, μετά την ολοκλήρωση της συμφωνίας σύνδεσης με την Ε.Ε. το 1992, οι μονάδες αυτές να καταρρεύσουν.

«Η Ελλάδα ξαφνικά έγινε ένα υπεργολαβικό εργαστήριο της Ευρώπης. Κάποιοι που ξέραμε τότε τι θα επακολουθούσε -όπως εγώ- ωρυόμασταν. Είχα ήδη αναλάβει πρόεδρος στην Πειραική Πατραϊκή και επέμενα ότι μέσα στα επόμενα χρόνια, όταν δεν θα έχουμε κανέναν προστατευισμό για τις ελληνικές μονάδες, όλοι αυτοί θα φύγουν και δεν θα αναθέτουν δουλειά στην Ελλάδα, θα πάνε προς Ανατολάς -Τουρκία, Πακιστάν, Κίνα- γιατί ήταν στα πάνω της η Κίνα ως μεγάλος υπεργολάβος. Πράγμα το οποίο έγινε», σημειώνει χαρακτηριστικά στο Business News Magazine. Ο ίδιος προσθέτει ότι «αν σήμερα είχαμε κρατήσει μία ανοδική πορεία και είχαν διατηρηθεί οι παραγωγές αυτές στην Ελλάδα, υπό την προϋπόθεση να παίρναμε εμείς την προστιθέμενη αξία, θα μπορούσαμε να είχαμε ξεπεράσει τον τουρισμό κατά πολύ και με πολύ κέρδος. Την προστιθέμενη αξία δεν την κατάλαβαν ποτέ οι Έλληνες. Οι περισσότεροι δούλευαν μόνο για την κρατική επιδότηση. Όταν κόπηκε η επιδότηση, χάθηκαν όλα».

Ποιο είναι το σχόλιό του για τη σημερινή

Η ιστορία του είναι ανεξάντλητη και περιλαμβάνει πολλές πτυχές, άλλες περισσότερο και άλλες λιγότερο γνωστές

κατάσταση στον κλάδο της μόδας; «Στην Ελλάδα δεν υπάρχει βιομηχανία μόδας πλέον. Αυτοί που προσπαθούν να κάνουν ένα όνομα και παλεύουν πολύ σκληρά με το ταλέντο τους, ψάχνουν να βρουν κάποιους κατασκευαστές, οι οποίοι όμως και αυτοί αντιμετωπίζουν προβλήματα. Και κάτι εργοστάσια που τα βλέπετε με κάποιο όνομα απ' έξω, ράβουν ετικέτες μέσα σε κινέζικα ρούχα. Δεν υπάρχει η κάθετη ανάπτυξη εντός της χώρας στον κλάδο του υφάσματος, με εξαίρεση το Σουφλί, που παράγει ένα υπέροχο μετάξι και έχει κάνει επενδύσεις σε εκπομπικά συστήματα. Δεν υπάρχουν άλλες κάθετες αναπτύξεις στην Ελλάδα και το βαμβάκι ως πρωτογενής παραγωγή έχει φθίνει», επισημαίνει χαρακτηριστικά. Από τις αρχές της δεκαετίας του '90 ο Γιάννης Τσεκλένης αποφάσισε να αποχωρήσει σιωπηρά από τη βιομηχανία μόδας ένδυσης και να δραστηριοποιηθεί σε άλλους τομείς της μόδας ζωής όπως στους χώρους κατοικιών και ξενοδοχείων και στο σχεδιασμό της εμφάνισης αεροσκαφών, πλοίων και άλλων μέσων μαζικής μεταφοράς. Αφήνοντας σημαντικό κενό στον χώρο της ένδυσης αλλά πάντα προχωρώντας σε δημιουργικές αναζητήσεις. Αναμφισβήτητο, η ιστορία του είναι ανεξάντλητη και περιλαμβάνει πολλές πτυχές, άλλες περισσότερο και άλλες λιγότερο γνωστές. Ένα μικρό λιθαράκι στην πορεία του έρχεται να προσθέσει η αναδρομική έκθεση-αφιέρωμα για «Τα χρόνια της Μόδας» του Γιάννη Τσεκλένη, η οποία φιλοξενείται από τις 7 Οκτωβρίου έως τις 25 Νοεμβρίου, στο «**Φουάρο**», στο Ναύπλιο, σε συνεργασία με το **Πελοποννησιακό Λαογραφικό Ίδρυμα**.

